

NEOBJAVLJENE ISPRAVE I AKTI XIII STOLJEĆA IZ DUBROVAČKOG ARHIVA

Dr Josip Lučić

IV dio

Ovim nastavkom završavamo objavljivanje isprava i akata XIII stoljeća iz zbirke »Miscellanea saeculi XIII« sačuvanih u seriji »Isprave i akti« Dubrovačkog arhiva.

Dok. br. 32. Dubrovnik se opskrbljivao žitom iz raznih krajeva Sredozemlja, a gotovo najviše iz Apulije, koja je u srednjem vijeku bila veliki izvoznik cerealijske. Jedan od niza dokumenata o uvozu tog živeznog artikla jest ovaj. U njemu piše da Petar Bonacursii, Ivan Doni i Andrija Spilati iz Barija izjavljuju u siječnju 1291. da su primili od dubrovačke općine novac koji su im u njeno ime predali Dubrovčani Junije Marina de Bisti i Petar de Mun za prodanih 1000 salma žita (tj. oko 127 do 140 tona). Uobičajena jedinica mjere za žito bio je u Dubrovniku star (starium = 64,5—71,5 kg). U dokumentu se ovdje navodi mjera salma za žito (salma = 127—149 kg), koja više odgovara konjskom bremenu i upotrebljavala se za vosak, lan, kožu i sl.¹

Dok. br. 33. Opat lokrumskog samostana daje 1. V 1292. dva komada samostanske zemlje u Šumetu u godišnji novčani zakup od 2 perpera i 2 groša Balusinu, sinu Hraniše, na šest generacija, s time da vrši ostale službe i daje uobičajena davanja. To je tipičan agrarni lokacijski ugovor kojim se zemlja daje u novčani zakup. Interesantan je po svojoj formi jer je hirograf. Taj se tip isprave inače malo upotrebljavao u dubrovačkoj notarskoj kancelariji.

Dok. br. 34. Namira. Dubrovčanin Tefla pozajmio je od Mateja Fragille iz Ravella 6 unča zlata. Novac je vratio kreditoru preko Dubrovčanina Silana, o čemu je 6. V 1292. izdana uredna potvrda. Dokument je zanimljiv zbog toga jer proširuje veze Dubrovčana i građana iz

¹ O mjerama usp.: I. Mahnken, *Dubrovački patricijat u XIV veku*, PI CCCXL SAN, Beograd 1960, str. 102—106. — O trgovini žitom u srednjovjekovnom Dubrovniku: B. Hrabak, *Izvoz žitarica iz Bosne i Hercegovine u Primorje od kraja XIII do početka XVII veka*, »Godišnjak BiH«, XIV, 1964, 121—203. i drugi njegovi noviji radovi o toj temi. Npr. knjigu *Izvoz žitarica iz Osmanlijskog Carstva u XIV, XV i XVI stoljeću*, Priština 1971.

Ravella. Dosad su u XIII st. bili poznati: Mauro Rogadeo iz Ravella, koji je u Dubrovniku kupovao robinje od 1281. do 1283, opskrbljivao grad žitom iz Apulije 1281—1282. i bavio se novčarskim poslovima u to doba; zatim Jordanus Papici de Ravello, koji 1283. nabavlja roblje u Dubrovniku.²

Dok. br. 35. uklapa se u nabavu žita u Apuliji. Trgovac Priavallus Buccucius iz Genove prodao je dubrovačkoj općini žita u vrijednosti 1.739 mletačkih groša i 15 parvula. On 28. I 1293. opunomoćuje jednog građanina iz Barija da utjera 300 mletačkih solida od tog iznosa duga dubrovačke općine. Ovo je prvi slučaj da se u dubrovačkoj trgovini XIII st. pojavljuje Đenovljanin.

Dok. br. 36. nadovezuje se na prethodni. Spomenuti Priavallus Buccucius de Marino iz Genove obvezuje se 28. I 1293. Dubrovčaninu Nikoli de Martinussu, trgovcu, u prisutnosti Nikole Pipera, sina pok. Risna de Pipera iz Barija, kao jamcu, da će mu do prve korizme isplatiti dug od 626 solida groša i 8 dinara. Dug će vratiti na taj način što će dubrovačka općina, koja duguje Priavallusu 1739 srebrnih dinara groša zbog prodanih živežnih namirnica, isplatiti njegov dug Nikoli de Martinussu.

Dokument je, između ostalog, interesantan i zbog toga što se kao Priavallusov ortak spominje Nikola Piper, zacijelo podrijetlom iz Risna, jedan od predaka poznatih Pipera u Crnoj Gori.³ Osim toga, Priavallusovi ortaci su neki trgovci iz Firenze. Dubrovačke trgovačke veze proširuju se, dakle, i na firentinske trgovce. To je svakako novost za XIII st. Dosad se, naime, prema poznatim podacima nisu u djelokrugu dubrovačke trgovine spominjali i trgovci iz tog grada.

Dok. br. 37. Arbitrarni suci u Dubrovniku presuđuju u listopadu 1294. u sporu između Višnje, žene pok. Grubeše iz Lastova, i Dragomila Dobroevića iz Lastova. Višnja tuži Dragomila da drži njen komad zemlje i vinograda i zahtijeva da joj to vrati. Dragomil se brani da mu je sporni komad zemlje i vinograda dao njen pok. muž Grubeša zato da ga ne prijavi knezu zbog neke krađe. Dovedeni svjedoci potvrdili su njegovu izjavu. Suci su dosudili spornu zemlju i vinograd Dragomilu. Važnost isprave je u tome što, makar i s te strane, osvjetljava malo poznate prilike na Lastovu u XIII stoljeću.

Dok. br. 38. Ostaci isprave iz listopada 1296. Njena desna strana je uništena. Sadržaj se teško može razabrati. Odnosi se zacijelo na određivanje uprave nad nekom crkvom.

Dok. br. 39. Mlečanin Marin Badoarije bio je tri puta dubrovački knez: 1292—1294, 1297—1299. i 1303—1305. treći put.⁴ U njegovo doba izbio je neki spor između dubrovačkog nadbiskupa i njegova klera s dubrovačkom općinom zbog neke kuće Biloja de Crive. Isprava (hirograf) uništena je taninom, pa je gotovo nečitljiva. U ispravi se spominje kao svjedok Teodor Crossi. On se javlja u izvorima od g. 1295.⁵ Budući

² J. Lučić, *Pomorsko-trgovačke veze Dubrovnika i Italije u XIII stoljeću*, »Pomorski zbornik«, 6, 1967, 461—466.

³ Neki Bartholomeus Piperi de Trano javlja se 1301. u Tranju (F. Nitti de Vito, *Le pergamene di S. Nicola di Bari, periodo Angioino (1266—1309)*, Trani 1936, u *Codice diplomatico barese XIII*, str. 167). Po oznaci »de Trano« nije sigurno da li se tamo rodio ili privremeno boravi. Moglo bi se ipak zaključiti da se neki ogranak Pipera nastanio u Italiji.

⁴ P. Pisani, *Num Ragusini ab omni iure Veneto a saec. X usque ad saec. XIV immunes fuerint*, Paris 1893, str. 63—66.

⁵ Mahnken, *n. dj.*, tabla XIV.

da u ispravi nema datuma, datirat ćemo je zbog Teodora Crossija u drugo razdoblje kneževanja Marina Badoarija (1297—1299). U ispravi se spominje i Teodor Bodacie. Dosad on kao pripadnik tog roda nije bio poznat u genealogiji Bodacia.

Dok. br. 40. Zapis o primljenom mirazu. Stjepan, pok. Desislava de Pobrata iz Lopuda, izjavljuje 21. srpnja 1299. da je primio po dubrovačkom običaju u ime miraza svoje žene Tihoslave, kćeri pok. Racka Scriciisa, njen dio vinograda i zemlje na Lopudu i drvenu kuću na tom otoku.

Dok. br. 41. Dubrovački građani Martin Senacie, Vito de Lamp(r)i i Senja de Čaua nisu na vrijeme vratili 49 ankonskih libara Bonecasi Agrificie iz Ankone. Zbog toga načelnik Ankone posreduje kod dubrovačke općine da dužnici namire dug. Ukoliko to ne učine, morat će se postupiti po odredbama ankonskog statuta. Na poledini pisma napisan je mlađom rukom talijanskim jezikom regist, koji nije točan.

Dok. br. 42. Načelnik Ankone urgira da Dubrovčanin Tefla Bodacia vrati ankonskom građaninu Petru Blanceu ili njegovu opunomoćeniku stvari koje mu je Petrov otac povjerio. Ako Todor to ne uradi, ankonska općina postupit će prema svom statutu. Pismo nije datirano. Pomoć u datiranju mogao bi pružiti podatak spominjanja Arduina, ankonskog načelnika, kad bi se znalo vrijeme njegova mandata. Na poledini pisma mlađom rukom napisan je regist na talijanskom jeziku, koji nije točan. Petar Blance nije iz Riminija (di Arimino), nego iz Ankone.

Dok. br. 43. Dokument je toliko uništen da se ne samo ne može datirati nego ni znati o čemu se zapravo radi. Ne spominje se nijedan događaj ni osoba koji bi mogli dati barem neku okosnicu datiranju. Taj fragmentarni ostatak zacijelo je nacrt nekog trgovačkog ugovora između Dubrovnika i Ankone. Prema rukopisu može se datirati na kraj XIII ili početak XIV stoljeća.

POPIS DOKUMENATA

- 32) 1291, (20—27. siječnja). U Bariju. — Namira. Petar Bonacursi i drugovi izjavljuju da su primili 113 unča zlata i 10 tarena od dubrovačke općine za prodanih 1000 salma žita 113—114
- 33) 1292, 1. svibnja. U Dubrovniku. — Opat lokrumskog samostana daje Balusinu, sinu Hraniše, samostansku zemlju u Šumetu u novčani zakup na 6 generacija 114
- 34) 1292, 6. svibnja. U Bariju. — Namira. Novčar Matej Fragilla iz Ravella izjavljuje da je primio 6 unča zlata od Dubrovčanina Tefle. 115
- 35) 1293, 8. siječnja. U Bariju. — Trgovac Priavallus Buccatius iz Genove opunomoćuje jednog građanina iz Barija da utjera 300 solida velikih mletačkih od dubrovačke općine od prodanog joj žita. 115—116
- 36) 1293, 28. siječnja. U Bariju. — Priavallus Buccatius de Marino, trgovac iz Genove, obvezuje se vratiti do prve korizme 626 solida dinara groša i 8 dinara Dubrovčaninu Nikoli de Martinussu, trgovcu, od duga dubrovačke općine 116—117
- 37) 1294, listopada. U Dubrovniku. — Arbitrarni suci dosuđuju neki komad zemlje i vinograda na Lastovu Dragomilu Dobrojeviću. 118
- 38) 1296, listopad. U Dubrovniku. — Fragment isprave o upravi nad nekom crkvom. 118—119
- 39) (1297—1299. U Dubrovniku). — Isprava (hirograf) o raspravi između dubrovačke crkve i općine o kući Biloja de Criva. 119
- 40) 1299, 21. srpnja. U Dubrovniku. — Stjepan, sin pok. Desislava de Pobrata iz Lopuda, priznaje da je primio u ime miraza svoje žene Tihoslave, kćeri pok. Racka Scriciisa, njen dio zemlje i vinograda i drvenu kuću na Lopudu. 119—120
- 41) (Druga polovica XIII st. U Ankoni). — Posredovanje načelnika i općine Ankone da Dubrovčani Martinus Senacie, Vita de Lanp(ri) i Segna de Čaua vrate dug od 49 ankonskih libara Bonecasi Agrificie, građaninu Ankone. 120
- 42) (Druga polovica XIII st. U Ankoni). — Arduin, načelnik Ankone, traži da Dubrovčanin Teodor Bodacie vrati Petru Blanceu, građaninu Ankone, stvari koje mu je povjerio Petrov otac. 121
- 43) (Potkraj XIII st. U Dubrovniku). — Fragment nekog nacрта trgovačkog ugovora između Dubrovnika i Ankone. 121—122

1291, (20—27. siječnja). U Bariju. — Namira. Petar Bonacursi i drugovi izjavljaju da su primili 113 unča zlata i 10 tarena od dubrovačke općine za prodanih 1000 salma žita.

1291, (20—27. januarii). Baroli. — Petrus Bonacursi et socii fatentur se 113 uncias auri et 10 tarenos a commune Ragusii pro venditis 1000 salmis frumenti recepisse.

† Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducesimo nonagesimo.... dei gracia magnifico rege Jerusalemi et Sicilie, ducatus Apulie et principatus Ca(pue)... et Forcalguerii comite, regnorum suorum anno sexto, mense januarii die vice[simo].... aput Barolum. Nos Petrus Bonacursi, Johannes Doni et Andreas Spillati cives... Roberto de Argentea, regali Baroli iudice, Alemagno eiusdem terre notario et testibus... eadem terra Baroli ad hoc specialiter convocatis et rogatis, ac etiam subscriptis testibus civitatis.... Georgio de Gleda, Laurencio Bodaccia, Margarito de Pocza et Andrea de Pabora, fatemur quod.... et habuimus nomine et pro parte domini Marini Georgii comitis Ragusii, iudicum, consiliariorum.... eidem a vobis Jugno, filio Marini de Bisti et Petro de Mun de Ragusio de summa.... quadraginta, quos dicti dominus comes, iudices, consiliiarii et comune civitatis eiusdem nobis.... frumenti salmis mille quas nos olim sire Andree de Catena et sire Petro de Sclavis de Ragusio... bus predictorum domini comitis, iudicum, consiliariorum et comuni vendidimus, prout hec et alia puplicum scriptum fac[tum est]... Anno domini millesimo ducesimo nonagesimo die vicesimo quarto septembris, tercie indictionis, manu notarii... apercius continet et declarat. Libras grossorum venetorum de argento bonorum et expendibilium quadraginta decem et octo et denarios quatuor computatis ad rationem de solidis septem et denariis novem eorum.... per unciam unam auri, que sunt in summa auri uncie centum tredecim et tarenis decem.... predicti iudicis, notarii et testium subscriptorum vobis prenominatis Ju[gno] et Petro recipientibus.... iudicum, consiliariorum et comunis Ragusii per stipulationem sollepnem promisimus ut nullo.... seu alia persona pro parte nostra appellemus vel inquietemus dictos dominum comitem, iudices... eos questione vel controversia moveamus, scripto vel sine scripto de predictis unciis.... Immo defendamus eos ab omnibus hominibus qui ipsos inde querere vel... [sub] obligatione bonorum nostrorum omnium presencium et futurorum. Unde ad futuram memoriam.... et comune cautelam presens puplicum scriptum quie-

tancie eis exinde fien[dum].... [Sigillo] consueto signatum subscriptione predicti iudicis et subscriptorum testium..... iudice, notario et testibus, tamquam in nostros scientes ipsos ex certa sciencia.... [Et ego] publicus Baroli notarius qui predictis rogatus interfui et meo signo [signavi].

† Robertus suprascriptus Baroli iudex (signum).

† Mateo Fagilla testis sum (signum).

† Galganus similiter testis (signum).

Na poledini mladom rukom: No 309, saec. 1291. Quietazione di credito per debito del comune di Ragusa per argento nel settembre preffato. (To nije točno. Regestum falsum est).

Pergamena 27×22 cm. Dokument s desne strane razderan. Documentum ex parte dextra laceratum.

33.

1292, 1. svibnja. U Dubrovniku. — Hirograf. Opat lokrumskog samostana daje Balusinu, sinu Hraniše samostansku zemlju u Šumetu u novčani zakup na 6 generacija.

1291, 1. mai. Ragusii. — Chirographum. Abbas monasterii lacromonensis possessionem eiusdem monasterii in Juncheto Balusino, filio Chranise in sextam generationem ad affectum locat.

† Anno domini millesimo ducesimo nonagesimo secundo, indictione quinta, die primo intrante, mense madii, Ragusii. Coram vobis subscriptis testibus, nos domnus Marinus habas monasterii Lacromonensis et frater Petrus de Orsio et frater Nicola Dyodati de Lampre et frater Nicola de Yvatia et frater Primus et frater Stefanus et frater Gregorius et frater Tudinus et frater Mateus et frater Slavinus et omnis conventus eiusdem monasterii confitemur, quod duos solidos minus quartam partem de solido in Ionceto que est ex parte aque et greci et in alio loco ex parte pelagi ad montem versus Ragusium duas partes solidi, dedimus Balusino filio Chranise dando predicto monasterio annuatim pro fictu in festo sancti Andree apostoli perperos duos et grossos duos et teneat predictam possessionem usque [ad] sextam generationem et omnia servicia et tributa faciat secundum consuetudinem antiquam. Et si tempus guere fuerit per rationem solvat, si nichil recuperaverit nichil solvat. Et si non dederit predictos iperperos in predicto termino et omnia predicta non fecerit, perdat fructum illius anni et de voluntate nobilis viri domini Andree Danduli illustris ducis Veneciarum, filii comitis Ragusii et suo consilio et procuratoribus predicti monasterii Pasqua de Picurario et Binzola Fusci. Et de hoc sunt due carte similles. Hec autem carta de nullo testimonio rumpi posit. Hii sunt testes Ianinus Dyodati de Lampre, iuratus iudex et ego presbiter Johannes iuratus notarius comunis scriptor sum et testis. †

Signatura: Prep. 13. No 314

Pergamena 21,5×12,8 cm.

1292, 6. svibnja. U Bariju. — *Namira. Novčar Matej Fagilla iz Ravella izjavljuje da je primio 6 unča zlata od Dubrovčanina Tefle.*

1292, 6 mai. Baroli. — *Apocha. Mattheus Fagilla, campsor de Ravello, manifestat se a Teflo de Ragusio sex uncias auri recepisse.*

† Anno ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi millesimo ducentesimo nonagesimo secundo. Regnante domino nostro Karolo secundo, Dei gracia magnifico rege Jerusalemi, Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Provincie et Forcalcherie comite, regnorum suorum anno octavo, mense madii, sexto die eiusdem, quinte indictionis. Ego Matheus Fagilla de Ravello campsor, civis et habitator Baroli in presencia Leonis de Bartholomeo regalis Baroli iudicis, Nicolai de Raynerio puplici eiusdem terre notarii et testium subscriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum conscienties in predictos iudicem, notarium et testes tamquam in meos cum scirem ex certa sciencia ipsos meos non esse. Tibi Silavo de Ragusio misso aput Barolum per comune Ragusii voluntariam vadium per convenienciam dedi me ipso fideiussore inde posito, ut nullo futuro tempore ego vel mei heredes appellemus vel inquietemus Teflum de Ragusio nec ullam adversus eum questionem sue controversiam moveamus scripto vel sine scripto in iudicio vel extra iudicium de unciis auri sex olim mutuatis sibi per me in Barolo coram Ciprigno et Blasio de predicta terra Ragusii pro eo quod per te extitit mihi pro parte dicti Tefli integre satisfactum. Imo defendamus eum ab omnibus hominibus qui ipsum querere vel molestare voluerint de predictis unciis auri sex superius nominatis. Contra que si fecerimus pene nomine conponamus ei augustales auri octo et totidem parti curie hoc scripto in suo durante vigore. Liceatque ei sine compellacione pignorarare me meosque heredes in omnibus rebus nostris licitis et illicitis donec prelecta omnia ei adimpleantur. Quod scripsi predictus Nicolaus puplicus Baroli notarius, qui predictis interfui et nostro signo consueto signavi. (Signum notarile).

† Leo qui supra Baroli iudex (signum)
(signum) Johannes de Cancera puplicus Baroli notarius (signum).

† Armagnus puplicus notarius testatur (signum).

† Petrus de Bisancio testatur (signum)

Pergamena 17,5×27 cm. Signatura: Prep. 13 No 315.

Na poleđini: Carta solucionis frumenti accepti per Teflum. (?)

1293, 28. stječnja. U Bariju. — *Trgovac Priavallus Buccatius iz Genove opunoćuje jednog građanina iz Barija da utjera 300 solida velikih mletačkih od dubrovačke općine zbog prodanog žita.*

1293, 28 ianuarii. Baroli. — *Priavallus Buccatius mercator de Janua constituit procuratorem qui exigat 300 solidos grossorum venetorum a comune Ragusii.*

† Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducentesimo nonagesimo tertio. Regnante domino nostro Karolo secundo, Dei gracia cle-

mentissimo rege Jerusalemi, Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Provincie et Forcalgeris comite, regnorum vero eius anno nono, mense januarii, vicesimo octavo die eiusdem, septime indictionis, aput Barulum. Ego Priavallus Buccucius de Marino, mercator de Janua coram Henrico de Nicastro regali Baroli iudice, Johane de Cancera publico eiusdem terre notario et testibus subnotatis, litteratis de eadem terra ad hoc specialiter vocatis et rogatis. Voluntarie cum tota juris solemnitate ad hoc necessaria observatis, constitui, ordinavi et feci novum (?) de Madio civem Baroli meum verum et legitimum procuratorem ad petendum, exigendum et recipiendum nomine et pro parte mea ab universitate comunis civitatis Ragusii solidos grossorum venetorum trecentos de quantitate solidorum grossorum mille septingentorum triginta novem et parvorum quindecim debita mihi ab universitate predicta pro certa quantitate bladi eidem universitati per me vendita et assignata secundum quod instrumentum inde confectum mihi per universitatem eandem. Hec et alia opera continet et declarat dans et concedens predicto procuratori meo plenam et liberam potestatem petendi, exigendi et recipiendi ab universitate dicte civitatis Ragusii predictos solidos denariorum grossorum venetorum trecentos de quantitate predicta. Et omnia alia et singula facienda que verus et legitimus procurator facere potest et debet et que ego facere possem si presens essem. Inde promittens sub pena omnium bonorum meorum me ratum habiturum et firmum quicquid dictus procurator meus super premissis duxerit faciendi. In cuius rei testimonium presens publica procuratio scripta exinde facta est per manus mei predicti puplici Baroli notarii signo meo solito subscriptione nostri predicti iudicis et manu subscriptorum testium subscriptionibus (signum notarile).

† Henricus qui supra iudex (signum)

† Gulielmus de Tarreno testatur

† Stephanus de Pertuti testatur.

Perg. 19×30 cm. Signatura: Prep. 13, No 316, saec. 1297, fol. 1

Na poledini: Buccutio de Marino de Genova nomina un suo procuratore a incassare e procedere a Ragusa.

36.

1293, 28. stječnja. U Bariju. — Priavallus Buccutius de Marino, trgovac iz Genove obvezuje se do prve korizme vratiti 626 solida dinara groša i 8 dinara Dubrovčaninu Nikoli de Martinussio od duga dubrovačke općine.

1293, 28 ianuarii. Baroli. — Priavallus Buccutius de Marino, mercator de Janua usque ad primam quadragesimam 626 solidos denariorum grossorum et 8 denarios Ragusino Nicolao de Martinussio mercatori de debito communis Ragusii promittit se soluturum.

† Anno ab incarnatione domini nostri Iesu Christi millesimo ducesimo nonagesimo tercio. Regnante domino nostro Karolo, Dei gracia gloriosissimo rege Jerusalemi, Sicilie, ducatus Apulie et principatus Capue, Provincie et Forcalgeris comite, regnorum vero eius anno nono, mense januarii, vicesimo octavo die eiusdem, septime indictionis, aput Barulum. Ego Priavallus Buccucius de Marino de Janua, coram Henrico de Nicastro regali Baroli iudice, Johane de

Cancera puplico eiusdem terre notario et testibus subnotatis, litteratis de eadem terra ad hoc specialiter vocatis et rogatis. Quos iudicem et notarium expresse consensi tamquam in meos cum scirem ipsos iudicem et notarium non esse meos... nec me fore jurisdictioni eorum.... Nicola de Martunusso mercatore de Ragusio. Voluntariam guadium per convenienciam dedi et per sollempnem stipulacionem promisi posito fidejussore Nicolao Pipero de Barolo, filio quondam Risan de Pipero de Barolo, ut amodo ad primam diem proxime venture sacre quadragesime eiusdem septime indictionis, ego vel mei heredes demus, solvamus seu dari seu assignari faciamus Nicolao in terra Ragusii per universitatem comunis dicte tere Ragusii de quantitate solidorum denariorum grossorum argenteorum mille septingentorum triginta novem et parvorum quindecim. Quos dicta universitas comunis dicte terre Ragusii mihi vel domino Logo Ciceri de societate Perucci de Florencia, vel Nicolao Pipero vel domino Berto de Florencia vel Galgani Sannella de certa quantitate victualium eidem universitati Ragusii per me venditorum solvere tenetur. Omnibus vel tuis heredibus solidos denariorum grossorum sexcentos viginti sex et denarios octo quam totam predictam summam predictorum denariorum grossorum tibi dare seu dari facere per universitatem comunis Ragusii supradicti. Conveni et promisi pro eo quod a te predicto Nicolao apud Barolum assignasti et mutuasti mihi de propria pecunia tua auri uncias octoginta bonorum terre Sicilie ponderis generalis. Unde voluntarie tam ego predictus principalis debitor quam et ego predictus fideiussor obligamus tibi et tuis heredibus omnia et singula bona nostra mobilia et stabilia, presenciam et futura undecumque existenciam tam... Primo autem nullo iudicis vel alicuius dominacionis expectato mandato, vendendi a quolibet alienacionis titulo, distrahendi quousque vobis futuram de predictis solidis grossorum sexcentis viginti sex et denariis octo que omni dampno expensis et interesse quos et que vos pro me passi fueritis. Stando inde simplici verbo vestro integre satisfaciatur nobisque defendentibus bona ipsa vobis et quibus ea vendideritis ab omnibus hominibus renunciantes exceptioni non date atque recepte a nobis integraliter assignate dicte pecunie quantitatibus. Et omnibus legibus statutis et consuetudinibus pro quibus nos possemus defendere vel tueri ab o(b)ligacione predictae sentencie que si feceremus pene nomine componamus vobis auri uncias viginti quinque. Et totidem parti curie hoc signo in suo durante vigore renunciando consuetudine Baroli quia cavetur pro pena posita in contentis nullum sociatur effectum. Liceatque vobis sine compellacione pignorarere nos seu nostros heredes in omnibus rebus nostris licitis et illicitis donec predicta omnia vobis adimpleantur. Unde ad maiorem cautelam tuam tibi super sancta Dei evangelia corporaliter iuravimus tibi predicta omnia adimplere et contra non venire. Quod scripsi ego predictus Johannes puplicus Baroli notarius qui predictis interfui et nostro solito signo signavi. (Signum notarile.).

- † Henricus qui supra iudex (signum)
- † Matheus puplicus Baroli notarius testatur (signum)
- † Johannes de Justiana puplicus Baroli notarius testis (signum)
- † Petrus de Bizancio testatur (signum)
- † Galiganus similiter testis (signum)
- † Nicolaus Piper testatur (signum)

1294, listopad. U Dubrovniku. — Arbitrarni suci dosuđuju neki komad zemlje i vinograda na Lastovu Dragomilu Dobrojeviću.

1294, october. Ragusii. — Iudices arbitri quandam partem terrae et vineae in Lagusta Dragomillo Dobroevic adjudicant.

In Christi nomine. Anno domini millesimo ducentesimo nonagesimo quarto... mense octubris, Ragusii. Coram vobis domino de Mence socio domini comitis Justiniani.... iudicio loco dicti domini comitis et juratis iudicibus Grubesia Ragnine et Vitale Binçole. Nos... de Saraca, Lampredius Balislave et Ursacius de Bodacie testificamur quod fuimus electi arbitri et arbitratores, amicales compositores de voluntate et consensu partium inter Visignam, uxorem quondam Grubesse de Lagusta ex parte una et Dragomillum Dobroevic de Lagusta ex altera parte. Talis nam erat questio inter eos. Dicebat autem dicta Visigna: »Tu, Dragomille, habes unam terram et unum passum de vinea que fuerunt viri mei Grubesse. Redde, ergo terram et vineam ipsam quia non habes causam nec rationem tenendi possessionem ipsam«. Cui predictus Dragomillus respondit: »Verum est quod habeo et possideo terram et vineam ipsam in Lagusta que fuit viri tui predicti et habeo rationem possidendi eas, quia vir tuus predictus dedit mihi vineam et terram illam occasione unius furti quod fecit mihi quodam tempore. Quare rogavit me domino comiti non dicere furtum illud pro quo mihi possessionem suam predictus deliberavit. Et hoc paratus sum per ydoneos testes probare«. Nos ergo predicti arbitri auditis rationibus et allegationibus partium quia legitime per ydoneos testes nobis probatum fuit, quod dictus Grubessa dedit eidem Dragomillo dictam terram et vineam suam in Lagusta occasione unius furti facti dicto Dragomillo, diximus et iudicavimus per sententiam de parcium voluntate quod dicta terra et vinea sit dicti Dragomilli in perpetuum. Et dicta Visigna nec alter pro ea eidem Dragomillo de hoc possint facere questionem. Hec autem sententia nullo testimonio rumpi possit. Et ego diaconus Andreas de Benessa canonicus ragusinus comunis Ragusii juratus notarius scripsi dictam sententiam et roboravi. (Signum notarile.)

Perg. 25×13,2 cm

1296, listopad. U Dubrovniku. — Fragment isprave o upravi nad nekom crkvom.

1296, october. Ragusii. — Fragmentum documenti de patronato cuiusdam ecclesiae.

In nomine domini. Millesimo ducentesimo nonagesimo sex(to)... mense octubris, in Ragusio, in domo presbiteri ce... Andree de Benexa, diaconi Petri de Cer... ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum. Presbiter.... Ragnine, abbas et patronus ecclesie sancti... voluntarie, non cohactus, nec convictus nec..... supradicte et constituit procuratorem suum et nuncium.... presentem et mandatum suscipientem.... ut patrono ad ecclesiam sic vacantem..... de Grubesa in abbatem et rectorem..... elemosinam et ex gracia speciali. Qui Pascalis.... ipsius presbiteri.... patroni presentavit..... ar-

chidiaconus ecclesie Ragusine vicario generali... [Bona]venture ordinis minorum miseratione d[ivina].... Thomam predictum in abbatem et rectorem in.... dignaretur de spiritualibus et temporalibus... et presentationem benigne recepto.... supradictis.... Et ego Antonius filius quondam S.... et predicti domini archiepiscopi jure affic.... notarius hiis omnibus interfui rogatus et roboravi.

Perg. 9×16 cm. Dokument na desnoj strani uništen. Documentum in parte dextra deletum.

39.

(1297—1299. u Dubrovniku). — *Isprava (hirograf) o raspravi između dubrovačke crkve i općine o kući Biloja de Criva.*

(1297—1299. Ragusii). — *Chirographum de lite inter ecclesiam Ragusinam et commune propter domum Biloe de Criva.*

Cum inter venerabilem patrem nostrum dominum.... ac clerum suum ex una parte et dominum Marinum Baduarium comitem Ragusii atque.... eiusdem civitatis nobiles... de quoddam iudicio pro quodam domo Biloe de Criva foret exorta.... prelibatus dicebat... et suam curiam pertinere et inter ipsos verborum controversia non modica.... predicatoris ordinis.... de Venetiis ad hoc plurimum exortus est ipsos eleganti animo se.... ordinavit proinde predictus frater qui nunc Venetias destinaretur.... qui predictam questionem deferrent. A quibus diligenter inspecti ipsi a proprio.... illorum omnino parent ac si ipsi... pro iure ecclesiastico sive.... questioni. Et iam dicta questio ista in pristino permaneret.... populari darent.... similiter cederet spiritualis curia et illos quod quondam.... questione obligavit sub... ex toto... Hec etiam minime ignorantes quod respectat.... magistrorum ordines ecclesiasticas.... vel etiam mundanas statuit... non nocere, nec eis in perpetuum. Actum est et scriptum hoc instrumentum in archiepiscopali ecclesia Ragusina, coram.... populo ragusino, quod.... permaneat in perpetuum. De hoc scripte sunt due carte similes hec et alia. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit... Petri, Dobrana Bartoli... et Janus Theodori Crossii et Theodorus Bodacie iurati iudices. Et ego presbiter..... notarius iuratus scriptor sum et roboravi, (Signum notarile.)

Perg. 24,2 × 12 cm. Hirograf gotovo potpuno uništen taninom. Chirographum valde deletum et attritum.

40.

1299, 21. srpnja. U Dubrovniku. — *Stjepan sin pok. Desislava de Pobrato iz Lopuda izjavljuje da je primio u ime miraza svoje žene Tihoslave, kćeri pok. Racka Scriciis njen dio vinograda i zemlje i drvenu kuću na Lopudu.*

1299, 21 iulii. Ragusii. — *Stephanus, filius quondam Desislavi de Pobrato de Dalafodo confitetur se, secundum consuetudinem Ragusii, nomine perchivii uxoris suae Tichaslæ, filiae quondam Raçochi de Scriciis, partem eius vineae et terrae et domum ligneam in Dalafodo accepisse.*

In Christi nomine, amen. Anno millesimo ducentesimo nonagesimo nono, indictione duodecima, die vicesimo primo, mense jullii, Ragusii. Coram vobis

subscriptis testibus, ego quidem Stefanus, filius quondam Desislavi de Pobrato de Delafodo, confiteor quod super me et super omnia mea bona pro perchivio uxoris mee Tichasle, filie quondam de Raçocho Scriciis, accepi cum consuetudine Ragusii totam partem dicte uxoris mee da vinea et terra cum omnibus suis pertinentiis que vinea et terra sunt in Dalafodo. Quam partem dicta uxor mea debet habere de patre suo Raçocho. Item accepi domum unam de planeis que est in Dalafodo. Nos Junius et Sergius filii quondam Dimitrii de Sosena damus dicte Thicasle nepti nostre partes nostras de dicta domo. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit. Hii sunt testes: Johanes Deodati juratus iudex et Marinus de Prodanello testis. Et ego diaconus Andreas de Benessa canonicus ragusinus et comunis Ragusii juratus notarius scripsi hec et roboravi. (Signum notarile.)

Na poledini: Stefano Desislavo de Probrato di Mezzo ricevuta dotale.
Signatura: Prep. 13 No 322.

41.

(Druga polovica XIII st. U Ankoni). — Posredovanje načelnika i općine Ankone da Dubrovčani Martinus Senacie, Vito de Lam(p)ri i Segna de Čaua vrata dug 49 libara ankonskih Bonecasi Agrificie, građaninu Ankone.

(Secunda pars saec. XIII. Anconae). — Interventio potestatis et communis Anconae ut Ragusei Martinus Senacie, Vita de Lam(p)ri et Segna de Čaua debitum 49 libras anconitanas Bonacasae Agrificiae, civi Anconae, solvant.

Probitas cuius longe lateque diffusa radiat tamquam sidus. Nobili et prudentissimo domino comiti (prazno, vacuum) de Ragusia, Lanbertinus de Lunapelle civis bonensis et potestas Anconae et eiusdem civitatis consilium et commune salutem et hamoris perpetui firmitatem. Amicicie vestre pro nostris civibus secure nostras preces et licteras destinamus. Credentes exaudicionis effectum tanto magis consequi per octatum(?) quanto pocius a fonte iusticie procedere dignoscuntur. Cum igitur Martinus Senacie, Vita de Lan(p)ri et Segna de Čaua vestri cives XLVIII libras anconitanas dare et solvere teneantur Bonecase Agrificie nostro civi onoribili et potenti et dictam pecuniam ipse non posit consequi ab eisdem. Dilectionem vestram tenore presentium flagitamus, quam amiciciam memorantes purissimam inter nos et vos longi temporis spacio virescentem dicto nostri civi velitis plenarie facere rationem de supra dicto debito ut vobis patebit per publicum instrumentum. Quod si duxeritis faciendum nos ad similia et maiora semper hab(eb)itis obligatos. Alioquin ipsum indempnem curabimus conservare ut nostri statuti forma postulat et requirit.

Na poledini: del 1200 al 1300. No 325 saec 1200—1299.

Lettera del podestà d'Ancona reclamante l'intervento del comune di Ragusa per la soluzione di debito da parte di Martino Feracie ed altri da Ragusa di perpero 49 al Benincasa Lamberto de Lunarelli. (Regestum falsum est)
Perg. 17,5 × 9,2 cm

(*Druga polovica XIII stoljeca. U Ankoni.*) — *Arduin, načelnik Ankone traži da Dubrovčanin Teodor Bodacie vrati Petru Blance, građaninu Ankone, stvari koje mu je povjerio Petrov otac.*

(*Secunda pars saec. XIII, Anconae.*) — *Arduinus, potestas Anconae petit ut Petrus Bodacie, Ragusinus Petro Blance, civi Anconae, res commendatas a patre eius, restituat.*

Arduinus confalonarius Ancone potestas et consiliarii salutem et prosperos ad vota successus. Relatione Petri Blance nostri civis audivimus vobis per nostros antecessores et comune rescriptum pluries iam fuisse, quod dominum Theodorum Bodacie vestrum civem ad satisfactionem predicti nostri civis vel sui nuncii in suis petitionibus foret semper strictam, iusticiam redditurum de rebus a patre predicti nostri civis Theodoro nominato commendatis. Quare vos tamquam possumus deprecamur quatenus predicto nostro civi vel suo nuncio speciali predictum Theodorum ad restitutionem rerum commissarum de iure debeatis constringere, vel taliter dicti Petri nuncio prebeatis iusticie complimentum ut res suas integre ut nobis vestris litteris rescripsistis valeat rehabere. Scientes nos teneri statuto et sacramento de rebus vestrorum civium satisfacere nostro civi.

Na poledini: Comiti Ragusie et iudicibus. No 232, saec. 1200—1299. Il podestà di Ancona accompagna con raccomandazione al rettore di Ragusa Pietro Blance cittadino di Arimino (?) in controversia con Teodoro Bodacia.

Perg. 8,6 × 7,8 cm. Sign. Prep. 13. No 323

(*Potkraj XIII stoljeca. U Dubrovniku.*) — *Fragment nekog nacrtu trgovačkog ugovora između Dubrovnika i Ankone.*

(*Fine saec. XIII. Ragusii.*) — *Fragmentum cuiusdam projecti conventionis inter Ragusium et Anconam.*

... per dictos Ragusinos liberavi ... et quartum pro quolibet centenariorum ... quatuor et quinque pro quolibet centenariorum mercarie ... et inferioribus capitulis contentas conducendo pro Ragusino vel alios pro eis ... vendendi in Anconam tractentur et tractari debeant Ragusini vel alii eorum nomine conducentes Ragusini ... et eius districtu ut quemadmodum cives Ancone. Item pro omnibus ... emendare pro ... Anconam unum et quartum pro quolibet centenariorum earundem. Si vero forenses venderent Ragusinis solvant ... Anconam, salvo quod pro mercationibus drapperie et mercarie si eos cives vel forenses Ancone vendant ... unum et quartum pro quolibet centenariorum ipsarum mercationum. Ragusini vero ipsas de Ancona trahentes unum et quartum Ancone ut quemadmodum cives Ancone, videlicet quod pro mercationibus extrahendis de Ancona per dictos Ragusinos tam deferendi ... de extra gulfum conducendis per Ragusinos undecumque ad civitatem Ancone solvant Ragusini

conducentes vel alios pro eis undecumque possint et valeant dicti Ragusini vendere tam civibus Ancone quam forensibus . . . et expedite sine solutione alicuius datii vel denarii, salvo quod teneantur solvere denarios duodecim anconitanorum parvulorum mercia, saponem solvant dicti Ragusini pro tracta solidos viginti pro quolibet milliario et pro tracta [quo]libet pondere dicti saponis. Item pro de vino, sale, oleo, bladibus cujuscumque generis, semine lini, ficu(s) vel extrahendis ex inde per aliquos Ragusinos tractentur Ragusini conducentes vel extrahentes . . . Ragusinos et exonerandi Anconam causa vendendi possint et valeant dicti Ragusini . . . ut solvunt et solvere tenentur cives Ancone videlicet tenentibus mensuras bladi pro . . . Ragusinorum vel mercationes ipsorum actingerent seu conducendi ad civitatem Ancone . . . valeant dicti Ragusini ipsorum mercationes predictas exonerare in Anconam et eas one(rare) . . . et excepto quod si dicte mercationes totaliter vel particulariter venderentur Ancone quam tam(quam) Item quod nullum navigium Ragusinorum in Ancona vel eius districtu pro aliquo arboratico Ragusinos vel alios pro eis conducentes habeant terminum ad solvendum in Ancona duarum . . . de Ancona extraherentur. Tunc videlicet quando venderentur aut alienarentur solvi debeat pro conducto(re) . . . Si vero in ipsum annum dicte mercationes non venderentur aut non alienarentur vel non extraherentur et quando extraherentur solvi debeant pro tracta ipsarum. Item quod dicti Ragusini possint et libere valeant . . . civibus Ancone quam forensibus et ipsas extrahere. Salvo quod dare vel alienare valeant nisi civibus de Ancona ut superius continetur, et ad tollendum omni(um) cumque de mercaria in presentibus capitulis fit mentio quod mercaria intelligatur ut inferius continetur, videlicet . . . et rami (?) et generaliter omnia contenta et expressa in statutis comunis Ancone loquendo de mercaria . . . mediante foro seu mercato fiendo per aliquam personectam (?) solvi debeat unus de . . . si et in quantum mercationes huiusmodi non extraherent de civitate Ancone. Si vero extra(herent) . . . omnium extrahendorum sit medietas per venditores et alia per emptores. Si vero mercatum . . . teneatur, et emtiones vel vendiciones non cogantur nec cogi debeant ad solvendum . . . Ancone ad hec deputatos et deputandos solvantur et solvi debeant per . . . mille alia exactione fiant nec fieri possint nec debeant a . . . eam et versa vice dicti procuratores et syndici comunis et universitatis ibidem presentibus, stipulantibus et recipientibus vice et nomine . . . omnes comitatenses et districtuales et alii conducentes . . . pertinentiis et districtu in solutionibus . . . vendendo, assignando, emendo cum . . . ibidem tractabunt et extrahentibus

Perg. 23,5×31,5 cm.

Dokument velikim dijelom nečitljiv, razderan, uništen. Documentum magna ex parte illegibile, deletum, laceratum.